

معرفیهای

گزارشی

﴿کلبات﴾

۱- کتابشناسی شیخ فریدالدین عطان نیشابوری
علی میرانصاری، (تهران، انجمن آثار و
مساخر فرهنگی، ۱۳۷۴)، ۳۴۳ ص.

نهرست راهنمای کتابشناسی حاضر شامل مشخصات
تحقیقاتی است که تاکنون درباره آثار و افکار
واحوال عطان نیشابوری صورت گرفته است. این کتابشناسی در سه بخش ازندگی و
الدیشه «آثار» و «آثار منسوب» تنظیم شده است. بخشی از کتاب به سالشمار تحقیقات
خاورشناسان درباره عطان اختصاص دارد. در این قسمت از قدیم ترین تحقیقی که درباره
عطان صورت گرفته (۱۷۷۸) تا جدیدترین آنها (۱۹۹۳) فهرست شده است.

﴿حدیث﴾

۱- چهل حدیث

امام خمینی. (چاپ: دوم، تهران، مؤسسه
تنظيم نشر آثار امام خمینی، ۱۳۷۴)، ۷۴، ص.
این کتاب شامل متن چهل حدیث است با
ترجمه آن و بدون شرح که از چهل حدیث
امام(ره) استخراج شده است.

﴿فقه و اصول﴾

۱- احکام خانواده

عبدالرجم مولوی. (چاپ پنجم: قم، دفتر
تبیغات اسلامی، ۱۳۷۴)، ۳۵۹ ص.

گردآورنده احکام مربوط به خانواده را
برایه فتاوی امام خمینی تنظیم کرده است.
و در آن مباحث مربوط به احکام، تقليد
امور زناشویی و بهداشت خانواده،
تنظیم خانواده، حقوق خانواده اخلاق
خانواده، اقتصاد، تغذیه خانواده، مسائل
عیادی، اجتماعی و مرگ و میر را
آورده است.

نویسنده کوشیده در هر مورد روایتی را نیز
ذکر کند.

۲- احوال شخصی

دکتر اسعدهشیخ الاسلامی. (چاپ اول:
تهران، سمت، ۱۳۷۴)، ۲۰۰ ص.

نویسنده سه مبحث فقهی ارث، وصیت و
وصایت را برایه فقه چهارگانه اهل سنت در
سه باب و مجموعاً سیزده فصل به بحث
کشیده است مباحثی از قبیل شروط و اسباب
ارث، موانع ارث، کیفیت توریث، حجب
در مبحث ارث و عنایتی از قبیل تعریف

وصیت، ارکان، مبطلات و انواع وصیت در

مبحث وصیت و دو بحث شروط و صیغه
وصایت و احکام وصایت در مبحث وصایت
موردنرسی فرار گرفته است.

۱- دیدگاه پنجم (پرسی مبانی موسیقی از
دیدگاههای: فقهی، عرفانی، فلسفی و علمی)
اکبر ایوانی. (چاپ اول: تهران، حوزه هنری
سازمان تبلیغات سلامی (مدیریت پژوهش
دفتر مطالعات هنر دینی)، ۱۳۷۳)، ۳۳۶ ص.

کتاب دارای پنج بخش به ترتیب
زیراست:

۱- دیدگاه پنجم در باب غناء و موسیقی،
ص ۹۱-۲۳.

۲- دیدگاه فقهی موسیقی،
ص ۱۲۹-۹۵.

۳- دیدگاه عرفانی، ص ۱۳۳-۱۹۲.

۴- دیدگاه فلسفه درباره موسیقی،
ص ۲۶۵-۱۹۵.

۵- دیدگاه علمی موسیقی،
ص ۲۶۹-۲۸۳.

در بخش نخستین کتاب، پس از مباحث
لفظی و لغوی در باب غناء و بحث «ارکان

ترکیبی و تجربی صوت، این عنوان بررسی شده است: «بحث فقهی غناء؛ اطراط و انواع آن»، «انواع دیگر الحان و تأثیرات هریک»، «ماهیت رقص و انواع آن» و «لهودات غناء».

بخش دوم، ترجمه رساله «ایقاظ النائمین وایعاظ الجاهلین» تألیف سید ماجد حسینی بحرانی کاشانی است.

در بخش سوم، دیدگاه عرفانی در موسیقی پژوهش می‌شود. در این بخش پس از بحث با عنوان «سماع در تصوف»، آرای شیخ بهائی، ملاحسن کاشفی و محی الدین بن عربی درباره سمع و غناء بررسی می‌شود.

بخش چهارم دارای سه فصل است: دو فصل اول و دوم دیدگاه فیلسوفان یونانی و سلمان آمده است و در بخش سوم رساله‌ای از آخره الصفا.

نویسنده در بخش پایانی کتاب، پس از بحث درباره سیر تاریخی موسیقی به آرای فارابی، ابن سينا، صفی الدین ارمومی، میر سید شریف جرجانی و قطب الدین شیرازی اشاره می‌کند.

• موسیقی در سیر تاریق اندیشه‌ها

و پنج رساله‌فقهی فارسی اکبر ایرانی. (چاپ اول: تهران، انتشارات حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی (مدیریت پژوهش دفتر مطالعات هنر دینی)، ۱۳۷۴، ۳۰۱ ص).

کتاب در بردارنده هفت فصل است که فصول دوم، سوم، چهارم، پنجم و هفتم آن شامل پنج رساله فقهی فارسی است.

فصل اول: موسیقی در سیر تاریق اندیشه‌ها، ص ۳۸۱۲. در این فصل چکیده کتاب «دیدگاه پنجم» از همین نویسنده آمده است.

فصل دوم: رساله غنا و موسیقی، تألیف شیخ فاضل گروسی، ص ۷۵-۳۹. برخی عنوانین انتخابی برای این رساله

عبارت است از: «فنی در قرآن»، «بحث تاریخی» و «اله حرام».

فصل سوم: غنا و موسیقی از نگاه علامه شعرانی، ص ۹۲-۷۷. این فصل شامل حواشی و تعلیقات علامه شعرانی بر کتاب

«وانی» فیض کاشانی است.

علامه شعرانی در این مقاله به نقد برخی از نظرات فقهی در باب غنا، خصوصاً نظر «ملاکیت عرف در تشخیص مصاديق غناه» پرداخته است.

فصل چهارم: رساله‌ای در غناء تألیف ملانظرعلی طالقانی، ص ۹۳-۱۱۴. برخی عنوانین این رساله عبارت است از: «مفهوم کلام و صوت»، «روايات ناهید» و «روايات ترغیبی».

فصل پنجم: بررسی موضوع و حکم غناه، تألیف میرزا ابوالقاسم قمی، ص ۱۱۵-۱۲۷. نویسنده این رساله در پایان سخن می‌نویسد: «اگر روش شود که غناء از کیفیت صوت است و الفاظ دیگر از کیفیات لفظ (نه صوت)، در این صورت تعریف غناء واضحتر می‌گردد».

فصل ششم: بررسی موضوع سمع و غناء در عهد صفویه، ص ۱۲۹-۱۴۰. در این فصل، پس از زیبایان مقدمه‌ای کوتاه در باب «مقابل افکار عرف و فقهاء در عهد صفویه درباره صوفیه» به فتاوی چهارتن از علمای صفویه درباره سمع و غناء اشاره می‌شود.

فهرستی از هفده رساله در باب غناء در عهد صفویه، بخش پایانی این فصل است.

فصل هفتم: این فصل (ص ۲۷۵-۱۴۱) دزیرگیرنده رساله «مقامات السالکین» [گویا از محمد بن محمد دارابی] است. این رساله شامل یک مقدمه، سه باب و یک خاتمه است.

﴿فلسفه و کلام﴾

• مهدی (ع) مقتداً مسیح (ع)

کریمی جهرمی. (چاپ اول: تبریز، احرار، ۱۳۷۴، ۱۹۰ ص).

مؤلف حضرت مهدی (ع) را از دید قرآن، نهج البلاغه و روایات مورد بحث قرار می‌دهد. آداب و اعمال مخصوص نیمه شعبان را بازمی‌گوید، ایرادات کلامی بروجود حضرت مهدی (ع)، غیبت را پاسخ می‌گوید. حضرت مهدی (ع) را با حضرت مسیح می‌سنجد و نکات مشترک را بیان می‌کند. ویژگی متظران حضرت را توضیح می‌دهد. به نقش شهر تم در زمان غیبت اشاره می‌کند و ظان شیعیان درباره حضرت مهدی (ع) را می‌نمایاند.

• معرفت‌شناسی دینی

محمد فنای اشکوری. (چاپ اول: انتشارات برگ، ۱۳۷۴، ۱۴۴ ص).

مؤلف در یادداشت خود بر کتاب می‌نویسد: «رساله حاضر تحریر ملخص مباحثی است که در چند جلسه در جمیع گروهی از دانشجویان ایرانی در مونتال کانادا در سال ۱۳۷۲ ایراد گردید... طرح مباحث دینی و دین شناسانه در جامعه‌ای که یک انقلاب دینی را تجربه کرده و در کشاکش اشاره می‌شود.

عنوانین اصلی مباحث کتاب عبارت است از: - روش مواجهه با اندیشه‌ها - معرفت‌شناسی دینی - معارف انسانی و تعالیم وحیانی.

• ترجمه رساله قشیریه

باتصحیحات و استدراکات بدیع الزمان فروزانفر. (چاپ چهارم: تهران، شرکت انتشارات علمی فرهنگی، ۱۳۷۴). ۷۳۵+۷۴ ص.

رساله قشیریه که متن اصلی آن به زبان عربی است، به کوشش ابوالقاسم عبدالکریم بن هوازن قشیری از بزرگان علماء نویسنده‌گان و شاعران و متصوفه قرن پنجم هجری (۴۶۵-۷۶) صورت تألیف یافته است. از «رساله قشیریه» دو ترجمه موجود

نبوت است میس در درس در موزه رهبری و سه درس در ارتباط با معادلی باشد. چهار درس باقی مانده به مباحث اخلاقی اختصاص دارد. نویسنده با ارائه سؤالهایی در پایان هر فصل زمینه بحث و تحقیق را برای خوانندگان کتابش گشوده است.

﴿آدیبیات﴾

• دیوان محسن تأثیر تبریزی

تصحیح امین پاشا اجلالی. (تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۴). هفت +۸۶۰ ص. فهرست راهنمای.

محسن تأثیری تبریزی (۱۰۶۰-۱۱۲۹ هـ.ق) از شاعران شیعی مذهب اواخر عهد صفوی است. کتاب حاضر شامل قصاید، ترکیب‌بندها، قطعات، متونها، غزلیات و رباعیات این شاعر است. مصحح در تصحیح این کتاب از چهار نسخه استفاده کرده است که نسخه اصلی او در اواخر دوره صفوی نگارش یافته است. مصحح در بخش تعلیقات کتاب به تفصیل درباره بعضی از آییات مشکل دیوان توضیحاتی آورده است.

• دیوان شیخ کمال خجندی

همراه با شرح حال و زندگانی. به اهتمام ایرج گل سرخی. (تهران، سروش، ۱۳۷۴). ۲۲۹۰ ص.

شیخ کمال الدین مسعود خجندی، معروف به شیخ کمال از مشاهیر عرفان از شعرتکی جلدی‌باب‌اسلام. مترجم متن اصلی این منظمه و ترجمه فارسی را کارهای آورده است تا تطبیق اثر و ترجمه آن برای علاقه‌مندان و پژوهشگران سهیتر باشد. مترجم همچنین توضیحات مفصلی درباره این منظمه و برخی از مضماین فرهنگی آن آورده است.

• اولوی لنهج البلاغه

محمد جعفر امامی. (چاپ اول: قم، دفتر تبلیغات حوزه علمیه قم، ۱۳۷۲). ۲۶۲ ص.

کتاب مجموعه دروس نویسنده در دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک است که برای واحد خواهران دفتر تبلیغات قم تنظیم و آماده نشده است و شامل هفده درس می‌باشد. درس نخست در مورد خود نهج البلاغه و سید رضی است چهار درس بعدی درباره خدا از دیدگاه نهج البلاغه، درس ششم قرآن در نهج البلاغه و دو درس بعدی متعلق به بحث

• مشاهیر جدید

احمد صادقی اردستانی. (چاپ اول: قم، رنو، ۱۳۷۴)، ۵۶۰ ص.

در مقدمه کتب آمده است: «سابقه یادداشت، حفظ و جمع آوری اشعار مجموعه «مشاهیر جدید» به بیست و هفت سال پیش از این مربوط می‌شود. یعنی از سال ۱۳۴۵ تاکنون، مؤلف در کنار تحصیل و تدریس و تحقیق خود، هرگاه به اشعار ذوقی، ادبی و حکمت آمیز برخورد می‌نموده، آن را در دفتری یادداشت می‌کرده، به خاطر می‌سپرده... افرادی هم که گاهی این اشعار را استماع می‌کردند، بارها مطرح می‌نمودند، متوجه گذاشتن این مجموعه دریغ است؛ بدین جهت تصمیم به چاپ و انتشار آن گرفت...».

کتاب مجموعه ۵۶۰ بیت شعر است که براساس حروف الفباء ترتیم و گردآوری شده است.

در پایان کتاب نیز با عنوان «شاعران این مشاهیر» فهرست اسامی شاعران آورده شده است.

• سلام بر جلد ریاضا

[شهریار]. ترجمه بهروز ثروتیان. (تهران، سروش، ۱۳۷۴). ۱۴۰ ص.

کتاب حاضر ترجمه منظومی است از شعر ترکی جلدی‌باب‌اسلام. مترجم متن اصلی این منظمه و ترجمه فارسی را کارهای آورده است تا تطبیق اثر و ترجمه آن برای علاقه‌مندان و پژوهشگران سهیتر باشد. مترجم همچنین توضیحات مفصلی درباره این منظمه و برخی از مضماین فرهنگی آن آورده است.

• مخزن الاسرار

نظامی گنجوی؛ مقدمه و تصحیح: پروفسور رستم علی اف. (تهران، الهدی، ۱۳۷۴).

۳۴۸، ۳۱ ص.

• تاریخ

• سیمای سامرا

محمد صحتی سردرودی. (چاپ اول: تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۴). ۲۳۵ ص.

نویسنده زندگی حضرت نرجس خاتون مادر امام عصر(ع) را به تفصیل در این کتاب مورد بحث قرار داده است و در پایان طی شش فصل افزون بر مطالبی درباره امام عصر(ع) و ظائف دوستان آن حضرت رادر دوران غیبت بیان کرده است از جمله این وظایف: انتظار فرج، دعا و زیارت می باشد.

• تغییرات و ترقیات در وضع و حرکت مسافرت و حمل لشای و فواید راه آهن به کوشش محمد جواد صاحبی. (چاپ اول: نشر نقطه، ۱۳۷۳). ۱۲۲ ص.

نویسنده کتاب «می کوشد تا با آگاهیهای که از تاریخ و داستانهای ترقیات اهل اروپا به دست آورده است، ثابت کند پیشرفت فرهنگ ناشی از اختصار و تأسیس راه آهن است و عقب ماندگی مشرق به سبب بی بهره ماندن از آن، به همین جهت از ایرانیان و مسلمانان می خواهد که از خود همت و غیرت نشان دهند و با تأسیس راه آهن، باب آبادی، سعادت و آسایش را بر روی ممالک اسلام باز کنند».

مصحح کتاب در مقدمه بیست و سه صفحه ای خود به شرح حال مؤلف و بیان محتوای کتاب می پردازد.

مشاهیر زنان ایرانی و پارسی گوی، از آثار محدث حسن رجبی. (تهران، انتشار سروش، ۱۳۷۴). ۲۶۳ ص.

کتاب حاضر شامل شرح احوال و آثار بیش از ۶۰۰ زن نامدار ایرانی است. مدخلهای کتاب حاضر به ترتیب حروف الفبا اسامی مرتب شده است و منابع مر شرح حال نیز در پایان مدخل و در قسمت

این کتاب تصحیح و تنقیح یکی از آثار پسرگنجه است. «مخزن الاسرار» از نظر ساختار و درونمایه از بیست مقاله و چند باب مستقل فلسفی و نعت خدا و پیغمبر و مناجات تشکیل شده است. «مخزن الاسرار» نظامی با سایر منظومه های پنجگانه به دلیل ساختار داخلی و مضامونش فرق می کند. آنچه این منظومه را با دیگر آثار شاعر همسان می سازد ایده مشترک و منطق هنری آن می باشد. اگر نظریات اخلاقی، اجتماعی، زیبایی شناسی، انسانگری شاعر در «خسرو و شیرین»، «لیلی و مجنون»، «هفت پیکر» و «اسکندرنامه» به واسطه تابلوهای رنگارنگ زندگی بیان می شود، اما این مطالب در «مخزن الاسرار» به صورت تعلیمات و نصایح ابراز می گردد. هدف اصلی شاعر القای احترام به مولدین نعمات مادی و ایجاد حس عدالت، کمال در زندگی، و تربیت اخلاقی خوانندگان می باشد.

• خلوتگاه عشق

سروده: استاد محمود شاهرخی (جلبه). (چاپ اول: تهران، انتشارات سروش، ۱۳۷۴). ۵۲ ص.

منظومه «خلوتگاه عشق» قریب سی سال قبل به اقتضای منظومه گنجینه اسرار اثر شورانگیز شاعر و عارف ربانی عمان سامانی، سروده شده است و اینکه علت تاخیر در چاپ این اثر ارزشمند چه بوده، خود داستانی جذاب و شنیدنی دارد که به قلم شیوای شاعر گرانقدر معاصر استاد محمود شهرخی (جلبه) در دیباچه این کتاب تحت عنوان «ورای حد تقریر است» به رشته تحریر درآمده است.

• زیبایی زنان داستان جهان

سید محمد باقر موسوی. (چاپ اول: قم، مؤلف، ۱۳۷۴). ۲۹۶ ص.

کتابشناسی ذکر شده است.

۶۰ تاریخ شیعه

علامه محمد حسین مظفر؛ ترجمه و نگارش
محمدباقر حجتی. (چاپ دوم: تهران، دفتر
نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۴). ۴۲۴ ص.

عنوانین فصول این کتاب عبارتند از:
مفهوم و مدلول واژه شیعه و سابقه تاریخی
آن؛ خلافت امیر المؤمنین (ع) و تشیع؛
نهضت و قیام امام حسین (ع)؛ شیعه در ایام
امام چهارم تا زدهم (ع)؛ شیعه در ایام غیبت
ولی عصر - عج الله تعالی فرجه الشریف؛
شیعه در عراق، حجاز، یمن، سوریه، جبل
عامل، مصر، ایران، هند و دیگر
سرزمین‌ها. در پایان کتاب شش فهرست
آمده است که عبارتند از: آیات قرآن کریم،
احادیث و آثار و نصوص عربی، اشعار و
سعحان منظوم، اشخاص و گروهها، امکنه و
جایها، کتب و رسالات.

• زندگانی حضرت محمد، خاتم السالین (ص)
سید هاشم رسولی محلاتی. (چاپ هشتم:
تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۴).
هجده، ۶۶۷ ص.

کتاب حاضر طی پانزده فصل به زندگانی
پرافتخار نبی اکرم (ص) پرداخته است.
عنوانین فصول عبارتند از: نسب رسول
خدا (ص)؛ ولادت رسول خدا (ص) و شرح
زندگانی آن حضرت تا زدوج با خدیجه؛
ازدواج با خدیجه و مساجرات بعد از آن تا
بعثت؛ بعثت رسول خدا (ص)؛ هجرت
رسول خدا (ص)؛ سال دوم هجرت و جنگ
بدر؛ سال سوم هجرت و جنگ احمد؛ سال
چهارم هجرت؛ سال پنجم هجرت و غزوة
خندق؛ سالهای ششم تا دهم هجرت؛ سال
یازدهم هجرت که رحلت رسول الله (ص) در
آن سال واقع شده است.

• گزارش‌های اوضاع سیاسی اجتماعی ولایت عصر
ناصری (۱۳۰۷ هـ. ق). به کوشش:
محمد رضا عباسی؛ پرویز بدیعی، (تهران،
سازمان اسناد ملی ایران، پژوهشکده اسناد،

﴿مجموعه‌ها﴾

• مجموعه مقالات اولین و دویین

کنگره بزرگداشت بانو سیده امین
(چاپ اول: تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد
اسلامی دفتر مطالعات فرهنگی بانوان،
۱۳۷۴). ۴۶۳ ص.

در این کتاب ضمن شرح زندگی خانم
مرحوم سیده نصرت امین، مجموعه‌ای از
مقالات و سخنرانی در کنگره اول و دوم ارائه
شده و عموماً درباره بانو امین می‌باشد
گردآوری شده است. در کتاب مقالات
درباره زن از نویسنده‌گان گوناگون ارائه شده
است.

﴿اقتصاد﴾

• ارزیابی اقتصادی طرحها

دکتر شهnam طاهری. (چاپ اول: تهران،
کویر، ۱۳۷۴). ۱۸۳ ص.

کتاب برای دوره کارشناسی مهندسی
صنایع، مدیریت و اقتصاد تدوین یافته است و
تلاش می‌کند چگونگی ارزیابی اقتصادی
طرحها و پروژه‌هارا آموزش دهد.

﴿سیاسی﴾

• دراسات فی التکر السیاسی لللام الحسينی
گروه نویسنده‌گان. (چاپ اول: تهران، للنشر
الثقافی، ۱۴۱۶ هـ). (کتاب التوحید، سال
دوم، شماره سوم)، مؤسسه التوحید،
۲۰۳ ص.

این شماره از «کتاب التوحید» دربردارنده
شش مقاله درباره تفکر سیاسی امام خمینی است.

روشهای تبلیغ و سخنرانی

احمد صادق اردستانی، (چاپ دوم: قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۴) ۲۸۰ ص.

نویسنده در دوازده فصل مباحث مربوط به تبلیغ و سخنرانی را مطرح کرده‌اند در پیشگفتار و ضعیت تبلیغ در جهان و مسؤولیت مبلغان اسلامی را مطرح کرده‌اند فصل اول به نقش عملکرد مبلغ در تبلیغ، فصل دوم و سوم نیز در ارتباط تبلیغ با عمل مبلغ است فصل چهارم به شیوه مرحله‌ای تبلیغ، فصل پنجم مراجعات استعداد و زمینه‌های روانی مخاطبان فصل ششم به شرایط مکانی و زمانی می‌بردازد. تواضع، اخلاص، تحمل مشقت، مراجعات ویژگی ابلاغ رسالت فصول دیگر کتاب را تشکیل می‌دهد. در فصل دوازدهم مؤلف به پاره‌ای از ابتکارات و فنون نفوذ کلام می‌پردازد.

﴿جامعه‌شناسی﴾

آنالیز جمعیت‌شناسی

رولان پرسا. ترجمه: خسرو اسدی، (چاپ اول: تهران، سمت، ۱۳۷۴) ۴۶۷ ص.

نویسنده در چهار بخش مباحث مربوط به جامعه‌شناسی را مطرح کرده‌اند. عنوانین بخش‌های عبارتند از: ارائه جدولهای جمعیت‌شناسی، داده‌های مشاهده و محاسبه‌های آماری ابتدایی، بررسی پدیده‌های جمعیت‌شناسی و جمعیتها.

خانم زهرا مصطفوی.

امپریالیسم

هاری مگداف و تام کمپ. ترجمه هوشگ مقتدر. (چاپ دوم: تهران، کویر، ۱۳۷۴).

مؤلف طی سه فصل به تئوریهای گوناگون در تفسیر امپریالیسم تاریخچه آن و جهان سوم در برابر امپریالیسم می‌پردازد و در فصل سوم بطور مشخص از مشکل شرکت‌های چندملیتی، سرمایه‌تکنولوژی و توسعه در جهان سوم بحث می‌کند.

«سیاست و حکومت در آسیا» جنوب شرقی دکتر بهزاد شاهنده. (چاپ اول: تهران، سمت، ۱۳۷۴) ۱۴۸ ص.

کتاب در ده فصل مسایل مربوط به حکومت و سیاست را در منطقه آسیای جنوب شرقی به بحث کشیده است.

پیشینه‌تاریخی، منطقه قبل از هجوم اروپا، هجوم غرب و تحولات اقتصادی بعد از آن، منطقه در فاصله دو جنگ جهانی و تأثیر جنگ در آن از جمله مباحث قابل مطالعه کتاب است.

﴿اخلاق و تعلیم و تربیت﴾

سراج منیر

کاشف شیرازی. مصحح علی افراسیابی. (چاپ اول: قم، نهادنی، ۱۳۷۴) ۱۲۴ ص.

کتاب از یک خطبه و بیست و یک فصل تشکیل یافته است. و هر فصل درباره یکی از عنوانین اخلاقی است. پاره‌ای از عنوانین عبارتند از ادب، حیا، حلم، عدل، احسان، صبر، عشق، محبت، سخاوت، شجاعت، فناعت، خاموشی، فتوت و ...

نشر کتاب مصنوع و فنی و ترکیبی از شر مسجع و نثر مرسل است.

۱. «امام خمینی و نظریه تفکر سیاسی اسلام معاصر» نوشته یونس حسین، ص ۲۴-۹. با عنوانین: «تطور نظریه دگرگونی اجتماعی و سیاسی»، «مسلمانان و مسئله حکومت اسلامی»، «النزع مربوط به ارتباط سیاست با دین»، «عالمان دینی و عمل سیاسی» و «نظریه رهبری سیاسی اسلام». ۲. «خط امام خمینی»، نوشته محمد منهدی آصفی، ص ۶۷-۲۵.

عنوانین: «ویژگیهای خط امام»، «دستاوردهای خط امام»، «ارتباط عاطفی و آگاهانه با خط امام»، «نشانه‌های خط امام» و «رشه‌های خط امام».

۳. «تأملاتی در تفکر سیاسی و انقلابی امام خمینی»، نوشته سید محمد حسین فضل الله، ص ۱۰۴-۶۹. برخی از عنوانین مقاله چنین است: «طبعیت تفکر سیاسی در نزد امام»، «معنای صدور انقلاب در نظر امام»، «جهان‌شمولی حرکت اسلامی» و «روشن در عمل سیاسی».

۴. «امام خمینی و مسئله فلسطین» نوشته فتحی شاقی، ص ۱۰۵-۱۲۴. عنوانین مقاله این شهید حریت چنین است: «بن‌گورین و ناکامی در نظریه «اطراف» Peripheies»، «جایگاه سفارت اسرائیل در تهران»، «امام و آکاهی او از طبیعت مشروعیت استعماری»، «اسرائیل با پیشگامان تجزیه در جهان»، «کشтар پانزده خرداد» و «امام و تحرک دویاره».

۵. «روش امام خمینی در احیای مبانی اسلامی»، نوشته یحیی کریستین، ص ۱۳۱-۱۶۴. عنوانین کلی مقاله: «خصوصیات انقلاب»، «هدف عالی»، «علم و ایمان»، «مکارم اخلاق»، «انگیزه الهی»، «فقیه»، «ثقلین»، «تحقیق امر الهی»، «عدل» و «تکامل».

۶. «امام خمینی و حقوق زن در اسلام»، پایان‌بخش مجموعه مقاله «امام خمینی و حقوق زن در اسلام» از